Profilaktyka logopedyczna

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2026/2027
Wydział	Wydział Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Logopedia ogólna i kliniczna
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	I stopnia
Forma studiów	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Logopedii i Emisji Głosu Centrum Logopedyczne IPS UW ul. Karowa 20, 00-927 Warszawa
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr hab. Natalia Siudzińska, prof. ucz.
Koordynator przedmiotu	**dr hab. Natalia Siudzińska, prof. UW** n.siudzinska@uw.edu.pl **dr Kamila Potocka, k.potocka@uw.edu.pl**
Osoba odpowiedzialna za sylabus	dr hab. Natalia Siudzińska, prof. ucz., n.siudzinska@uw.edu.pl;
Prowadzący zajęcia	dr hab. Natalia Siudzińska, prof. ucz., mgr Ewelina Jankowska

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	III rok, 1 semestr	**Liczba punktów ECTS**	2,5

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ **Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim**	**Liczba godzin**	**Kalkulacja punktów ECTS**
wykład (W)	15 (N)	0,5
seminarium (S)		
ćwiczenia (C)	15 (N)	0,5
e-learning (e-L)		
zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	30 (S)	1,5

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Zapoznanie studentów z problematyką wczesnej interwencji i opieki logopedycznej – od poczęcia aż po wiek wczesnoszkolny
C2	Uświadomienie studentom, jakie czynniki pre-, peri- i postnatalne zagrażają prawidłowemu rozwojowi mowy.
C3	Zapoznanie studentów z technikami i metodami wyrównywania deficytów u małego dziecka oraz stymulowania jego dalszego rozwoju językowego.

4. EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	**Efekty w zakresie**
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	w zaawansowanym stopniu wczesne uwarunkowania rozwoju mowy, założenia teoretyczne wybranych teorii psycholingwistycznych i teorii akwizycji jeżyka (także w warunkach wielojęzyczności) w ontogenezie, a także terminy i pojęcia z zakresu rozwoju mowy dziecka i psycholingwistyki;
W2	w zaawansowanym stopniu charakterystykę oraz uwarunkowania zaburzeń i opóźnień w rozwoju systemu językowego i mowy, klasyfikacje zaburzeń mowy i opóźnień jej rozwoju; ma zaawansowaną, pogłębioną wiedzę na temat objawów językowych i pozajęzykowych charakterystycznych dla zaburzonego rozwoju mowy (dyslalia) i dla opóźnionego rozwoju mowy; zna zasady i sposoby autokorekcji, techniki przekształcania przyzwyczajeń artykulacyjnych i opanowywania nowych zachowań wymawianiowych;
W3	w zaawansowanym stopniu strukturę placówek zatrudniających nauczycieli i logopedów oraz podstawy prawne wykonywania tych zawodów; wie, z jakimi instytucjami może współpracować w zakresie opieki i terapii osób z różnymi zaburzeniami mowy i języka;
Umiejętności – Absolwent potrafi:	

U1	wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną z zakresu językoznawstwa i psycholingwistyki do formułowania ocen i sądów dotyczących mowy, poziomu jej rozwoju i zaburzeń, programowania postepowania terapeutycznego i rozwiazywania złożonych problemów, przed którymi staje nauczyciel i logopeda;
U2	zdobytą wiedzę dotyczącą zaburzeń i opóźnień w rozwoju systemu językowego i mowy, w szczególności zaburzonego rozwoju mowy (dyslalia) i opóźnionego rozwoju mowy, także zaburzeń czytania i pisania, wykorzystywać w planowaniu i organizacji procesu diagnozy i terapii logopedycznej; nieustannie rozwijać swoją wiedzę i kompetencje w tych zakresach;
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	odpowiedzialnego podejmowania działań promujących wiedzę, postawy i zachowania sprzyjające prawidłowemu rozwojowi mowy u dzieci i młodzieży oraz zachowaniu sprawności w zakresie skutecznego posługiwania się nią u osób dorosłych i starszych;
K2	dzięki posiadanej wiedzy i kompetencjom w zakresie znajomości wybranego języka obcego – do wypełniania swojej roli zawodowej także wobec osób nieznających języka polskiego.

5. ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
W1	Profilaktyka logopedyczna: definicja, cele, miejsce w systemie opieki logopedycznej w Polsce. Wczesna interwencja.	W3
W2	Fizjologia, rozwój i zaburzenia układów uczestniczących w procesie mowy.	W1, W2, U1, U2
W3	Struktura wywiadu biologiczno-środowiskowego oraz jego rola w pracy logopedycznej.	W1, W2, U1, U2
W4	Czynniki niekorzystne i szkodliwe dla prawidłowego rozwoju mowy w okresie ciąży i porodu.	W1, W2, U2
W5	Czynniki niekorzystne i szkodliwe dla prawidłowego rozwoju mowy w okresie niemowlęcym, przedprzedszkolnym i przedszkolnym.	W1, W2, U2, K1, K2
W6	Karmienie noworodka i niemowlęcia.	W1, W2, U2
W7	Metody i zasady stymulowania rozwoju mowy.	W1, W2, U1, U2, K1, K2
C1	Organizacja i zasady wczesnego wspomagania (aspekty logopedyczne).	W1, W2, W3, U1, U2, K1, K2
C2, C3	Struktura wywiadu biologiczno-środowiskowego oraz jego rola w pracy logopedycznej – warsztat.	W1, W2, U1, U2
C4	Wspomaganie dzieci z najważniejszych grup ryzyka.	W1, W2, U1, U2, K1, K2
C5	Usprawnianie funkcji oddechowych. Zapobieganie nieprawidłowej pozycji języka.	W1, W2, U1, U2
C6	Usprawnianie funkcji pokarmowych.	W1, W2, U1, U2
C7	Zapobieganie czynnikom zwiększającym ryzyko zaburzeń mowy (okres postnatalny)	W1, W2, U1, U2, K1, K2
C8	Działanie profilaktyczne w żłobku i przedszkolu.	W1, W2, U1, U2, K1, K2

6. LITERATURA

Obowiązkowa

Chrzan-Dętkoś M., 2016, Rozwój dzieci urodzonych przedwcześnie, [w:] Wczesna interwencja logopedyczna, red. K. Kaczorowska-Bray, S. Milewski, Gdańsk, s. 162-180.
Cytowska B., 2008, Idea wczesnej interwencji i wspomagania rozwoju dziecka, [w:] Wczesna interwencja i wspomaganie rozwoju małego dziecka, red. B. Cytowska, B. Winczura, Kraków.
Emiluta-Rozya D., 2007, Opóźniony rozwój mowy a opóźnienie rozwoju mowy, "Poradnik Językowy", z. 8.
Michalak-Widera I., Mocko N., 2013, Profilaktyka logopedyczna elementem skutecznej diagnozy małego pacjenta, [w:]: Profilaktyka logopedyczna w praktyce edukacyjnej. T. 2, red. K. Węsierska, N. Moćko, Katowice, s. 134-149.
Milewski S. (red.), 2011, Diagnoza logopedyczna. Podręcznik akademicki, Gdańsk.
Regner A., 2016, Wczesna interwencja logopedyczna zapobiegająca zaburzeniom ustno-twarzowym, [w:] Wczesna interwencja logopedyczna, red. K. Kaczorowska-Bray, S. Milewski, Gdańsk, s. 286-299.
Siebert B., Kamińska B., 2016, Wczesne uwarunkowania rozwoju twarzoczaszki i narządu żucia, [w:] Wczesna interwencja logopedyczna, red. K. Kaczorowska-Bray, S. Milewski, Gdańsk, s. 118-140.
Siudzińska N., Sindrewicz K., 2021, Profilaktyka logopedyczna [w:] Logopedia przedszkolna i wczesnoszkolna, A. Domagała, U. Mirecka (red.), Lublin, s. 30-56. Czaplewska E.,
Literatura będzie uzupełniana i modyfikowana w zależności od potrzeb studentów.

Uzupełniająca

Czajkowska M., 2016, Współpraca fizjoterapeuty i specjalisty wczesnej interwencji logopedycznej w terapii niemowląt z grupy ryzyka, „Forum logopedyczne", 24.
Domagała A., Mirecka U. (red.), 2021, Logopedia przedszkolna i wczesnoszkolna, t 1-2, Lublin.
Fedrowska W., Wardowska B., 1991, Wywiad biologiczno-środowiskowy do wykrywania wczesnych uwarunkowań mowy, Gdańsk.
Matyja M., Doroniewicz I., Neurorozwojowe podstawy rozwoju mowy i terapii logopedycznej, [w:] Wczesna interwencja logopedyczna, red. K. Kaczorowska-Bray, S. Milewski, Gdańsk 2016, s. 54-71.
Piotrowicz R., 2014, W poszukiwaniu interdyscyplinarnego modelu wsparcia małego dziecka i rodziny, [w:] Interdyscyplinarne uwarunkowania rozwoju małego dziecka, red. R. Piotrowicz, Warszawa.
Smoczyńska M., Krajewski G., Łuniewska M., Haman E., Bulkowski K., Kochańska M., 2015, "Inwentarze Rozwoju Mowy i Komunikacji „IRMIK", Instytut Badań Edukacyjnych, Warszawa.
Stecko E., 2009, Sprawdź jak mówię – karta badania logopedycznego z materiałami pomocniczymi. Warszawa.
Szmigielska Narbutt E., 2014, Elementy integracji sensorycznej w przedszkolu – niezbędnik nauczyciela, Warszawa.

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
W1, W2, U1, U2, K1, K2	Praca na zajęciach	Bieżące przygotowanie do zajęć, wykonanie pracy semestralnej.
W1, W2, U1, U2, K1, K2	Kolokwium zaliczeniowe pisemne (pytania otwarte i zamknięte) lub zaliczenie ustne.	Uzyskanie 52% punktów.

8. INFORMACJE DODATKOWE

(tu należy zamieścić informacje istotne z punktu widzenia nauczyciela niezawarte w pozostałej części sylabusa, ***w szczególności w oparciu o regulacje wynikające z § 26 ust. 1 i 2, § 27 ust. 3 oraz § 28 ust. 1 Regulaminu Studiów wskazanie liczby terminów zaliczeń przedmiotu, w tym zaliczeń dopuszczających do egzaminu****, oraz np. czy przedmiot jest powiązany z badaniami naukowymi, szczegółowy opis egzaminu, informacje o kole naukowym)*

Obecność jest obowiązkowa (dopuszczalna jedna nieobecność).

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusa przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusa w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich